

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Frankova ulica številka 6.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znakmo.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.

Telefon številka 118.

K otvoritvi belokranjske železnice.

Na Dolenjskem vihraj danes zastave. Dolgo pričakovani dan je napočil, ko poteče prvič železniški vlak iz Ljubljane mimo Novega mesta skozi Gorjance v Belo Krajino in potem preko Kolpe v hrvatsko zemljo.

S tem se izpolni zlasti srčna želja Bele Krajine, te zanimive pokrajine, ki je bila dosedaj odrezana od živahnega prometa s Kranjsko, oziroma Hrvaško na eni strani po širokopolejih Gorjancih, na drugi strani po globoki reki Kolpi.

Pozdravljamo ta prvi vlak pred vsem z vročo željo, naj bi deželni belokranjski pripomogla nova železna cesta do vse sreče in največjega blagostanja!

Saj je zeleni svet belokranjski rodovitni, zemlja je sicer nekoliko kamenita in plitva, ali milo toplo podnebje je ugodno za najintenzivnejšo kulturo, zlasti za vinstvo in vsako sadje. In ljubeznivo belokranjsko ljudstvo, ki prebiva po teh dobravah, je nadarjeno in marljivo. Vredno je boljše usode, kakor jo je imelo dosedaj.

Odrezani od prometa s sosednjimi pokrajinami, Bela Krajina dosedaj ni mogla preživeti svojih otrok. V zadnjih tridesetih letih je prebivalstvo Bele Krajine padlo skoro za polovico. Od nikoder se ni izselilo toliko ljudi v Ameriko, kakor iz Bele Krajine. Naj bi torej nova železnica, ki bo vozila iz Bele Krajine pridelane zaklade, čim več njenih sinov ji vrnila in nazaj pripeljala in naj bi jim omogočila na domači grudi boljše življenje kakor njihovi očeti!

Pač bo nova železna cesta pripeljala v Belo Krajino marsikatero izpremembo. Bela Krajina je živela do sedaj svoje lastno samoniklo življenje. Nova železnica pa, ki je pridrila skozi osrčje gorjanskega pogorja in si našla pot med solnčnimi semikimi vinogradi in po prostornih brezovih gajih, ki se razprostirajo tja po ravnini proti Kolpi, bo prinesla s seboj tudi pogibelj marsikateri šegi in navadi, ki je lastna Belim Kranjcem. Kultura izravna! Bela Krajina bo odložila svoje narodno snežnobe krilo. Beli Kranjec bo oblekel črne švabske hlače in tudi otožna narodna belokranjska pesem bo utihnila. To je naravno! Da bi se jim za to le tudi bolje godilo in da bi jim železna cesta pripomogla do ugodnejšega življenja.

Marsikaj se bo z novo železnico spremenilo tudi v gospodarskem oziru. Dan za dnevom, leto za letom so dosedaj dirjali konjiči po serpentinah preko Gorjancev, vozeči pošto

iz Bele Krajine v Novo mesto. Tega bo sedaj konec in častitljivi poštni vozovi bodo šli med staro šaro. Tudi bo prenehalo veselo življenje vozničkov, ki so vozili vino iz Bele Krajine in industrijske izdelke nazaj. Bolj samotno bo zopet postalo na lepi carski cesti iz Novega mesta v Metliko. Nekaj gospodarskih eksistenc bo uničenih ali vsaj močno oslabilih. Ni pomoči zoper to! Neizogibne žrtve so to, ki se jih mora položiti na altar splošnosti.

Pozdravljamo pa novo železno cesto tudi z narodnega stališča. Beli Kranjci, ti pol Slovenci, pol Hrvatje, so poklicani, da posredujejo med Slovenci severno od Gorjancev in Hrvatji onstran Kolpe. Tesne krvne in miselne vezi družijo nas Slovence, Hrvatje in vse Jugoslovane od Beljaka pa tja doli do Soluna. Nova železna cesta naj bo tudi nova železna vez, ki bo neločljivo sklepala slovenske dežele s srbo-hrvatsko zemljo. V tem imenu predvsem pozdravljamo današnji dan.

Deželnozborske volitve v Istri!

Kar smo pričakovali, pokazalo se je v prav jasni luči. Naše politično društvo za »Hrvatce in Slovence« v Istri sistematično opravlja same klerikalne poslane v deželni zbor! Oni kliče na naše ljudstvo, naj se drži narodne discipline ter voli kandidata političnega društva, je hinavsko izražanje, pesek v oči našemu istrskemu narodu, ki je zaupal »pol. društvu« in se dal voditi v dobri veri, da res izvršuje svojo narodno disciplino! Iz imenika proglašanih kandidatov vidimo, kam nas politično društvo vodi, zato kličemo političnemu društvu: Farbanja dovolj! Slovenskemu narodu v Istri ne bo kazalo drugega, nego si osnovati svojo politično organizacijo ali pa pristopiti k političnemu društvu »Edinosti« v Trstu, ki je res na narodni in tudi glede versko političnih vprašanj na nevtralni podlagi!

Poglejmo listo proglašanih kandidatov! V nji najdemo izmed 19 kandidatov 7 duhovnikov!! 7 pa takih, da bi se jim lahko pripelo na prsa svetinico Marijine družbe! Zraven 7 duhovnikov imajo pravico sedeti v deželnem zboru še trije škofje tako, da smemo imenovati istrski deželni zbor — cerkveni zbor! Srečna Istra, ki slediš Kranjski v zveličavna nebesa!

Vprašamo politično društvo v Pazinu: Ali res ni med vsemi istrskimi Hrvati in Slovenci ene osebe, iz kmetkega stanu, ki bi bila sposobna sedeti v deželnem zboru? Ali res ni med 16 kandidati Hrvati za to mesto enega sposobnega učitelja?

Skandal, ki ga je s sedanjiimi proglašeni kandidati napravilo po-

lično društvo za Hrvatce in Slovence v Pazinu, je neizbrisljiv madež, nad katerim se zgraža ves narod!

Pokazali smo s tem tudi našim narodnim sovražnikom Italijanom, da Slovan v Istri nima sposobnih posvetnih mož, nima ene osebe iz kmetkega stanu, ki bi lahko zastopala v deželnem zboru interese svojega ljudstva, ampak, da je tu le duhoven in še ta povečini privandran iz druge dežele, sposoben voditi gospodarstvo in politiko v Istri!

Se marsikaj pikantnega imamo na srcu, ki bi lahko povedali našemu političnemu društvu o raznih Červarijih, t. j. o ljudeh, ki so jim Mandič, Spinčič in Laginja narodne izdajice, toda za sedaj pustimo in prinesemo kasneje še kaj lepšega na dan! Istrska politika je gnala in ji bo treba to rano temeljito izčistiti!

Slovenski narod je od strani klerikalcev doživel v raznih oblikah že preveč prevar — da bi jim mogli mi v Istri zaupati.

IX. avstrijski vinorejski kongres v Gorici leta 1914.

RAZSTAVA VINARSKIH IN KLETARSKIH STROJEV TER ORODJA. — RAZSTAVA GROZDJA IN SEKUNDARNIH TRTNIH PRIDELKOV V DOBI OD 5. DO 13. SEPTEMBRA 1914.

Povodom IX. avstrijskega vinorejskega kongresa, se priredi v Gorici v dobi od 5. do 13. septembra 1914 vinorejska razstava z namenom, da se seznanijo tudi širša javnost z uspehi teoretično-praktičnih novosti, ki so se uvedle v zadnjih letih pri vinoreji, kletarstvu in pri izkoriščanju sekundarnih trtnih pridelkov.

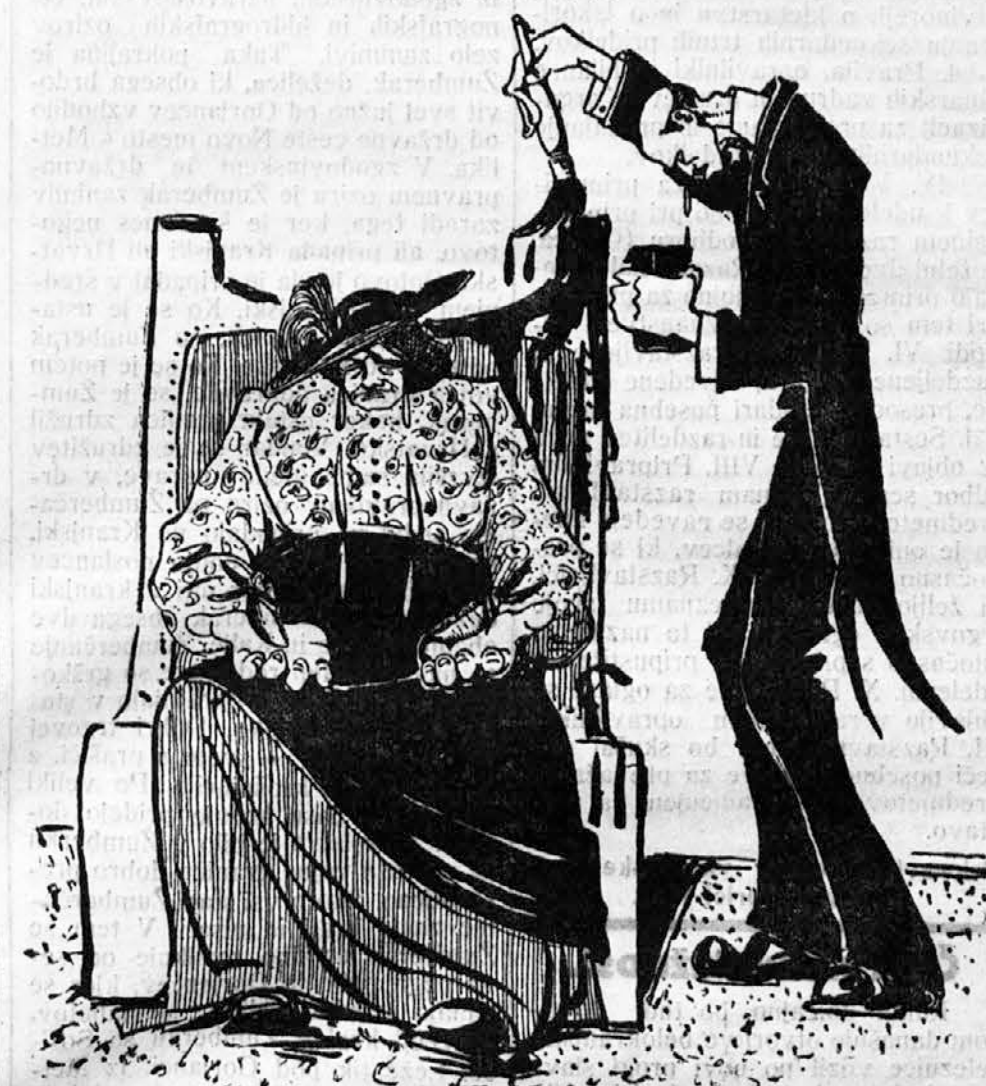
Okolnosti, ki so bile merodajne za to, da se je izbrala Gorica, kot naravno središče eminentno kmetijske dežele, za sedež vinorejskega kongresa, naj upliva tudi na to, da bo udeležba na razstavi častna, bodisi od strani razstavljalcev, bodisi od strani obiskovalcev, ki bodo lahko videli na razstavi najkoristnejše pridobitve zadnjih let na tem polju.

Pripravljalni odbor se obrača do vseh izdelovalcev vinarskih in kletarskih strojev in tozadevnega orodja, strojev in orodja za izkoriščanje sekundarnih trtnih pridelkov, do vseh sličnih podjetij, društev in sploh do vseh, ki se zanimajo za to prireditve, da razstavijo svoje izdelke in pridelke v svrhu, da doseže razstava v polni meri svoj, v dvojnem oziru velevažen namen.

Pravilnik.

I. Na prizadevanje odbora IX. avstrijskega vinorejskega kongresa,

Kdor druge farba — bo na-farban.

Mnogo se je Berchtold trudil,
da bi česa ne zamudil,
da bi bilo vse tako,
kakor nam po volji bo.

Toda to se ni zgodilo,
vse se je izpremenilo,
ker denarja nič več ni,
se Albanija solzi.

se vrši v Gorici v dobi od 5. do 13. septembra 1914 razstava vinarskih in kletarskih strojev ter tozadevnega orodja; istočasno se priredi tudi razstava grozdia in sekundarnih trtnih pridelkov. II. Generalno vodstvo je poverjeno posebnemu oddelku, ki se ustanovi v ta namen. III. Razstava bo obsegala sledeče oddelke:

I. Oddelek.

Vinarski stroji in vinarsko orodje. 1. Orodje in stroji za obdelovanje vinogradov. — 2. Orodje za kopanje novih vinogradov. — 3. Orodje za cepljenje in drugačno obdelovanje trt. — 4. Orodje in stroji za uničevanje in zatiranje trtnih škodljivcev. — 5. Priprave in sredstva za ohranitev kolov in drugega lesa pri trtnih nasadih. — 6. Pomožna sredstva proti mrčesu in gobam, priprave proti zmrzovanju. — 7.

Umetna gnojila. — 8. Orodje in stroji, ki se rabijo pri trgatvi.

II. Oddelek.

Kletarski stroji in kletarsko orodje. 1. Posode in priprave za vrenje in hramitev vina. — 2. Orodje in stroji za obdelovanje vina. — 3. Zakonito dopuščena sredstva za racionalno ravnanje z vinom. — 4. Orodje in pomožna sredstva za ravnanje z buteljnim vinom. — 5. Priprave in pomožna sredstva za izdelovanje peničih se vin. — 6. Priprave za točenje vina.

III. Oddelek.

Grozdje za stiskanje in namizno grozdie. 1. Grozdie za stiskanje. — 2. Namizno grozdie. — 3. Embalaža za prevažanje namiznega grozdia in za trgovino z njim. — 4. Stroji in priprave za ohranitev namiznega grozdia.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

»Ali ti nisem rekla, da se pomiri? Saj nočem, da umre noč. Preiskati ga hočem, doznati, kdo je, sleči ga do gole duše. Ako je takšen, kakor se naadam, ako spoznam v njem svojo kri in svoj rod, je otet. Ti si oče; zato razumem tvojo skrb. Jaz, Renat, sem mati njegova; a tudi kraljica sem. Ne smem torej poslušati glasu materinstva, misliti moram na korist države, in ako se ta človek odmakne od mene, umre!«

»Ta človek« je bil Deodat, njen sin.

»Katarina,« je rekel Rudžieri, ki je pozabljal etiketo v trenutkih razburjenosti, »kaj moti državo, ali on živi ali ne? Nikoli ne bo vedela živa duša...«

»To je ravno vprašanje!« ga je prekinila Katarina z zamolklim glasom. »Ako bi bilo mogoče obvarovati skrivnost razodetja, bi se silila pozabiti, da je na svetu nekdo, ki lahko stopi nekega dne pred mene in me pozove na odgovor za svoj obup in svojo nesrečo. Da, mislim, mogla bi pozabiti. Toda živeti z večno gro-

žnjo nad seboj — to ni mogoče! Ali meni, da ni bilo ganjeno tudi moje srce, ko si mi povedal, da živi! Ali misliš, da sem prišla brez muke do zaključka: samo mrtvi umejo čuvati skrivnosti!«

»Ah, mačam,« je vzkliknil trpko astrolog, »zakaj mi ne poveste naravnost, da ste ga obsodili in da ga ne more otepi nič na svetu, ker je njegov oče brez moči, lastna mati pa je sklenila njegovo smrt!«

»Ponavljam ti, da ni obsojen... vsaj zdaj še ne!... Narobe, marsikaj se lahko uredi, ako le on hoče. Poslušaj me; dolgo in počasi mi proučita ta položaj. Zdi se mi res, da bi bilo mogoče urediti zadevo po mojih željah...«

Katarina je pomolčala, kakor da se obotavlja razodeti vso svojo misel. Toda bila je vajena govoriti vpricho astrologa tako, kakor kakor da bi mislila na glas. Rudžieri ji je bil samo zvest odmev, suženj njene volje, strp po dolgi in brezpogojni pokorščini. Povzela je:

»Kaj hočem, na koncu koncev? Hočem, da bodi moj sin, pravi sin mojega srca moj Henrik — neoporečni kralj. Ako pokliče Bog nesrečne ga Karla k sebi, pa je Henrik na prestolu. To pojde jako enostavno. Da, ako ne bi stal pred nami strašen sovražnik. V borbi naše hiše s tem sovražnikom ni poudarila. Ali podležemo mi, ali pa treba iztrebiti nje, Burbonce! Renat, Burbonci so naši sov-

ražniki! Ivana d' Albret, premetena in častihlepna, se poganja za francosko krono, ki jo hoče položiti na glavo svojega sina Henrika. Navarski prestol ji je samo stopnjica, s katere se hoče povzpeti višje. Ako se mi ne meša v glavi, moram pač misliti, da je moja najboljša obramba, izpodbiti to stopnjico. Če umre Ivana d' Albret in če nima njen sin več kraljestva, so Burbonci uničeni na veke!... A koga naj posadim na navarski prestol? Koga, ako ne človeka mojega rodu, ki vendar ne bi bil nevšečen niti Španjolski, niti Rimu: ali razumeš to, Renat? Moj sin Henrik, kralj francoski... in ta, ki ga ne morem priznati — kralj navarski?«

Morda je govorila Katarina odkritosrčno. Morda je sanjerala res o tem, da bi obdabila grofa de Marijaka z navarsko krono. Toda Rudžieri, ki je bil vajen zasledovati kraljico po ovinkih njenih neravnih misli, je slutil še drugo možnost: da išče Katarina samo pretveze, ki bi ji velevala ostati neizprosni.

Zalostno je zmajal z glavo, in ko je začel trkanje ter uvedel Moreverta in Marijaka, je vztrepetal nehoti ob skritem pogledu na svojega sina.

Sicer pa Morevert ni ostal v hiši. Gotovo je bil poučen že naprej, zakaj, ko je izročil grofa astrologu, je odšel nemudoma. V pritlični sobani sta ostala Rudžieri in Marijak za hipec sama; molčala sta. Astrolog je

držal svečo, ki se mu je tresla v roki.

»Bodite dobrodošli v tej hiši, gospod grof!« je dejal naposled z negotovim glasom.

Marijak, ki ga je navdajala sama nepopisna razburjenost, ni opazil zvezdogledove zmede. Naklonil se je, in ko mu je Rudžieri pomignil, mu je sledil trdnih korakov.

Dospevši v prvo nadstropje je Rudžieri odpahnil neka vrata, umaknil se in spustil grofa naprej.

Marijak je pogledal naglo okrog sebe; njegovo oko se je ustavilo na Rudžierijevih rokah.

»Ne bojte se ničesar, gospod!« je rekel astrolog in prebledel nad sinovo sumnjo.

Ta pa je skomizgnil obupno z ramami; vstopil je in se zagledal pred kraljico Katarino, ki je sedela v svojem naslanjaču.

»Moja mati!« je pomislil mladi mož in objel kraljico z žarkim pogledom.

»To je torej moj sin!« si je dejala kraljica. Obraz ji je otrpnil, njegove črte so oledenele.

Grof je trepetal. Čakal je bogve česa, morda besede, morda samo vzdihljaja, da bi dal duška čustvom, ki so razganjala srce.

Le gesta bi mu bila zadoščala, pa bi bil padel pred kraljico na kolena ter ji poljubil roko.

»Gospod,« je dejala Katarina hladno, »ne vem, ali me poznate...«

»Vi ste...« je začel Marijak, zapeljan po neodoljivi potrebi sinovske ljubezni, ki je vrela v njem.

Hotel je vzklikniti:

»Vi ste moja mati!«

»No, kaj sem?« je prašala Katarina. Srce ji je udarilo zamolklo v tem trenutku.

»Poznam vaše Veličanstvo,« je povzel grof »Mati ste... kralja Karla IX. francoskega...«

»Torej ste me že videli?«

»Da, mačam. Čast mi je bilo videti vaše Veličanstvo v Bloaju.«

»Dobro, gospod. Govoriva povsem odkritosrčno. Izvedela sem, da ste v Parizu; po kaj ste prišli in koga ste spremenili semkaj, tega nočem vedeti... Vem samo, da je grof de Marijak zvest prijatelj naše sestrične Albreške; vem, da vam zaupa kraljica Ivana neomejeno; in ker hočem govoriti tej veliki kraljici od srca do srca, sem mislila, da bi ji bili vi prijeten poslanec...«

Dočim je kraljica govorila, jo je opazoval Marijak z žarko, ganjeno radovednostjo. In po skrivnostni poti se je dotaknila njegova ganjenost tudi Katarine — ni pa je ovladala.

(Dalje.)

IV. Oddelek.

Sekundarno izkoriščanje trite. 1. Stroji in orodje za izkoriščanje tropin. — 2. Stroji in priprave za kuhanje žganja in za izkoriščanje vinskega alkohola in drozge. — 3. Vzorci konjaka in drugega žganja, pripravljenega iz vina ali iz ostankov pri napravljanju vina (prodaja in pokaševanje teh pridelkov pa je prepovedano). — 4. Koncentrirani in sterilizirani mošti. — 5. Stroji in priprave za izdelovanje koncentriranih in steriliziranih moštov. — 6. Drugi sekundarni trtni pridelki: vzorci vinskega kisa, vinskega sreža itd.

V. Oddelek.

Znanstveni spisi. — Učna sredstva. — Književnost. 1. Orodje in priprave za znanstvene preiskave. — 2. Vzorci, načrti in risbe. 3. Spisi o vinorodnosti, o kletarstvu in o izkoriščanju sekundarnih trtnih pridelkov. — 4. Pravila, pravilniki in bilance vinarstva združenj in društev in organizacij za proizvodnjo in prodajo sekundarnih trtnih pridelkov.

IV. Vzorci prošnje za pripustitev k udeležbi se dobijo pri pripravljalnem razstavnem odboru (Gorica, deželni dvorec). V. Razstavljalci plačajo primerno pristojbino za prostor; pri tem so izvezti iz razstavnih zavodov. VI. Predmete, razstavljene in razdeljene v zgoraj navedene oddelke, presodi in obdara posebna jurija. VII. Sestava jurije in razdelitev daril se objavi pozneje. VIII. Pripravljalni odbor sestavi seznam razstavljenih predmetov, v njem se navedejo imena le onih razstavljalcev, ki se pravočasno prijavijo. IX. Razstavljalci, ki želijo objaviti v seznamu svoje trgovske oglase, naj to naznani istočasno s prošnjo za pripustitev k udeležbi. X. Pristojbine za oglase se objavijo v razstavnem pravilniku. XI. Razstavljalni odbor bo skušal doseči posebne olajšave za prevažanje predmetov, ki so namenjeni za razstavo.

Pripravljalni odbor vinorejske razstave v Gorici 1914.

Črna nehvaležnost.

Kakor običajno, bo tudi povodom današnje otvoritve belokranjske železnice vozil po novi progi slavnostni vlak, s katerim se bodo vozile za novo železnico več ali manj za služne osebe. Po vseh postajah bodo slavnostno sprejeti, na novomeški postaji bodo dobili mrzli zajutrek, v Metliki predjužnik in v Črnomlju se bo vršil sijajen banket. Sto oseb je povabljenih, enega so pa prezrli — bivšega državnega poslanca in deželnega glavarja Šuklje. S svoje hiše v Kandiji, tik ob novi železnični progi, bo Šuklje lahko gledal skozi okno, kako slavnostno se bodo danes prepeljale — kakor že rečeno — za novo progo manj ali več za služne osebe. Nismo pristaši bivšega deželnega glavarja Šuklje, pa resnici na ljubo moramo označiti to postopanje napram Šuklju za grdo nehvaležnost. Dejstvo je, da se nikdo za vstvaritev dolenskih železnic in zlasti belokranjske železnice ni toliko trudil kakor Šuklje. To mu mora priznati prijatelj in neprijatelj! Kljub temu so ga prezrli in bo skozi okno gledal otvoritev železnice, za katero se je toliko trudil. Da so ga nameroma prezrli, je jasno. Kdo je temu kriv? Vabila je razposiljala deželna vlada. Ne verjamemo, da bi bila deželna vlada sama zakrivila tako neaktaktnost. Vemo pa, da pri kranjski deželni vladi vedno in oblačijo matadorji S. L. S. Nemara bi pa dr. Šusteršič kaj vedel, kdo je razumel

vse tako speljati, da je ostal Šuklje doma za pečo? Ja, ja, Šuklje je še vedno postaven mož in poleg njega obledi marsikatera zvezda na temnem nebesu S. L. S. Grdo je ravnila klerikalna stranka s svojim pristašem Šukljem, ko ga je vrgla tako na gnoj. Je pač ta stranka že pozabila, da se ima le Šuklju zahvaliti, da je enkrat pridobila nekaj ugleda na Dunaju. Namen je pa vendarle dosežen in dr. Šusteršič bo ona repata zvezda, ki bo osvetljevala družbo stoterih od Novega mesta pa tja do Metlike.

Žumberak — brezpravni otok v Beli Krajini.

Od nove belokranjske proge je pričakovati, da bo seznanila tudi turistične kroge s pokrajinami, ki so iz zgodovinskih, naravoslovnih, etnografskih in hidrografskega oziroma zanimivih. Tako pokrajina je Žumberak, deželica, ki obsega brdovit svet južno od Gorjancev vzhodno od državne ceste Novo mesto — Metlika. V zgodovinskem in državnopravnem oziru je Žumberak zanimiv zaradi tega, ker je še danes negotovo, ali pripada Kranjski ali Hrvatski. Gotovo je, da je pripadal v srednjem veku Kranjski. Ko se je ustanovila vojna granica, so Žumberak odtrgali od Kranjske. Ko se je potem vojna granica odpravila, se je Žumberak, kakor ostala granica združila s Hrvatsko. Vendar se je združitev izvršila samo glede uprave, v državnopravnem oziru pa Žumberčanje sedaj ne pripadajo ne Kranjski, ne Hrvatski in ne volijo poslancev niti v hrvatski sabor niti v kranjski deželni zbor. Žumberak obsega dve občini: Sočice in Kalje. Žumberčanje so močni in lep rod, vere so grško-katoliške. Liturgijo opravljajo v staroslovenskem jeziku. Dobri trgovci so in kupujejo po svetu s prašči, z vinom ali pa krošnjarijo. Po veliki noči in ob času košnje pridejo domov. Za šolstvo je bilo v Žumberku že za časa vojne granice dobro preskrbljeno. Skoro vsi stari Žumberčanje znajo brati in pisati. V tem se Žumberak ugodno razlikuje od severnega pobočja Gorjancev, kjer se nahaja izredno veliko analfabetov. Največji kraj v Žumberku so Sočice. Leže tik pod Gorjanci. Iz Metlike se pride v Sočice peš v dobrih treh urah.

IZZA ČASA VOJNE GRANICE.

Za časa vojne granice je bil Žumberak vojaško organiziran. Občina Sočice je tvorila 16. stotnijo karlovskega granicarskega polka. Vojaški jezik je bil seveda nemščina. Nekoč je prišel iz Karlovca v Žumberak naslednji ferman: »Alle alte Waffen in Kisten einpacken und nach Karlsstadt transportieren« (Vse staro orožje spraviti v zabojle in poslati v Karlovec). Žumberški kapetan pa je izraz Waffen (orožje) razumel za Pfaffen (farji) je dal poloviti vse stare pape in jih zabiti v zabojle ter jih je poslal v Karlovec.

Žrtvam dela v spomin!

Veliko tehnično delo belokranjske železnice je izvršeno. Bistremu človeškemu umu in žilavim delavskim rokam se je posrečilo premestiti Krko in Kolpo in prodreti skozi osrčje Gorjancev ter tako z železno progo zvezati Ljubljano s Karlovcem. Nehvaležni bi bili, ako bi se pri tej priliki ne spominjali onih, ki so za trd grizljaj kruha dajali na razpolago svojo življensko silo in telesno moč, da se je moglo ustvariti tako veliko delo. Vztrajali so v po-

letni vročini in v zimskem mrazu, da se je moglo to veliko delo izvršiti. Tvegali so zdravje in življenje, mnogi so si nakopali bolezen in nekatere je tudi smrt ugrabila sredi dela za kosček kruha. Ti mirno spe sedaj na pokopališču v Smihelu, v Semiču in pri Sv. Roku nad Metliko. Naj le mirno spe in naj jih ne moti v njihovem spanju drdranje vlakov mimo njih po novi progi, za katero so dali vse, kar so imeli, svoje zdravje in življenje.

Dnevno.

Današnja številka je v glavnem posvečena Beli Krajini.

Klerikalna in vladna maskarada. Prepozno se je zvedelo, da je vsa slavnost otvoritve belokranjske železnice pravzaprav maskarada, ki jo priredijo klerikalci s pomočjo vlade. Če bi se bilo to preje vedelo, bi bilo od naše strani treba se odločiti: ali sploh popolnoma ignoriramo to klerikalno vladno maskarado, ali pa da samo stvari sami na ljubo tvorimo od klerikalno-vladne maskarade čisto izločen svoj lastni slavnostni program, kakor so to storili vrli Metličani, ki so odklonili vladno fehtarijo za prispevek k slavnosti, pa bodo za tisti denar raje sami zase napravili ljudsko veselico. Klerikalne intrige segajo tako daleč, da so še novomeškega prošta dr. Elberta zapostavili, ki je bil ob kraja določen, da blagoslovi slavnostni vlak; pa ker jim je še premalo klerikalno, so ga nadomestili s svojim škofom. Od tistih železniških uradnikov, ki so res kaj delali, ni nihče povabljen. Svoj delež imajo le tisti, ki so samo za masne dijete semtertja hodili po progi, ne da bi v resnici kaj delali. Če si klerikalci svoje maskarade nočejo izpriditi, jim resno svetujemo, naj puste svojega škofa v Ljubljani. Zakaj, kadar pride škof na Dolenjsko, je navadno slabo, zelo slabo vreme. In sam čudež bi bil, če bi Tone Bonaventura to pot kaj lepšega prinesel seboj.

Zalost je zavladala v nemškem časopisnem gozdu, ko je grof Berchtold moral v zadevi orientalskih železnic odnehati, t. j. sprejeti stališče, ki ga je srbska vlada zavzemala že od začetka spora. Nemški listi so toliko časa grmeli, ropotali in vpili, da bo Avstr. propadla, ako bo Srbija orientalske železnice podprala. Kaj bo torej zdaj? Ali bo Avstrija res propadla? Zanimivo pri tem je to, da se tudi graški »Süftenblatt« grozovito jezi, da menda niti sam ne ve zakaj, ker pravi, da neče progati orientalske železniške družbe po srbskem ozemlju od Niša do Gjevglje, kar pa ni res, ker od Niša do prejšnje meje, t. j. do Zibevča, teče srbska državna železniška proga in samo od Zibevča preko Skoplja do Gjevglje in od Skoplja do Mitrovice teče sporna proga. Ampak nemška »temeljnost« je že taka, da ji ni para! Kakor se vidi, se nemški listi jezijo in vpijejo kar tako, ne da bi pravzaprav vedeli zakaj — samo zato, ker se Berchtold jezi.

Na potovanju po Koroškem sem videl redko prikazen: — slovenski napis v trgu Guštani pri postajališču, katerega je dalo napraviti lastništvo »Tolstovrške slatine«. Zvedel sem od zanesljivih strani, da so Nemci in nemčurji zagnali velik krik vsled sloveniziranja nemške (!) koroške zemlje in delajo proti lastniku Tolstovrške slatine. Dolžnost slehernega Slovenca je, podpirati to edino slovensko podjetje na Koroškem in Slo-

venskem sploh in naročati edino in sedaj res izbornu Tolstovrško slatino. Zavedajmo se in podpirajmo domačine Slovence, osobito g. Oseta, ki stori mnogo za probujanje slovenskega ljudstva na Koroškem. — Popotnik.

Na progi Zidanmost-Zagreb vozijo večinoma slovenske nevezne sprevodniki. Ti zagrizeni madžaroni so tako predrzni, da trdijo, da na Slovenskem ni potreba znati »slavonisch«, kakor se je preteklo nedeljo izrazil nek naduti madžarski petelin Otvos. Slovenci, bodimo dosledni, zahtevajmo povsod v materinem jeziku vozne listke, govorimo povsod slovensko. Ako bi se nam naši želji ne ustreglo, pritožimo se na ravnateljstvo inžne železnice na Dunaj, katero nam morda dati slovenske uslužbence na to progo. Skandal je, da nas žalijo taki privandran Madžari in Nemci na tej popolnoma slovenski in hrvatski progi.

Iz Postojne. Znano je že, kake lumparije so se poslužili ob volitvah klerikalci proti naprednemu kandidatu, namreč, da so zadnji večer pred volitvijo trosili lažljivo vest, da bo gosp. Lavrenčič kot župan odstavljen, da je Mater božjo pokopal itd. — Sluti se, da pride še neka lumparija na dan. Nekdo je v noči od sobote na nedeljo postojnsko župnišče s črno barvo namazal in napravil nek napis. Orožništvo in policija je začela z vsjo silo zasledovati storilce; pri vsakem, ki je le na sumu, da je napreden, se je uvedla hišna preiskava, a brezuspešno. Dognalo se je le, da se je mazanje izvršilo okrog četrte ure zjutraj. Čudno je pri tem, da je že ob šestih zjutraj v dve uri oddaljenih Hrenovicah kaplan na prižnici s tem agitiral. Kričal je, da so postojnski brezverski liberalci župnišče in cerkev strahovito poškodovali, naj se torej nikar ne voli liberalni kandidat. Tudi v par drugih oddaljenih cerkvah so s tem mazanjem že zjutraj agitirali. Vprašanje je, kako so ti hujskači tako zgodaj zamogli zvedeti za ta čin. Splošno se sodi, da je tudi tu klerikalna falotarija vmes. Namazali so župnišče sami, zvrnili krivdo na naprednjake, in na ta način dobili sredstvo za agitacijo v roke. Vse kaže na to, da so glavni hujskači že vnaprej vedeli, kaj bo s župniščem, kakor tudi kakšen brzolaj bodo dobili na večer pred volitvami. Le tolažite se, vi brezdomovinske izdajice, enkrat so vam šli volilci na led, a drugič ne!

Za deželni odbor. Da bi bila enaka pravica za vse priporočamo slavnemu deželnemu odboru kranjskemu, da bi se blagovolil tudi z isto odločnostjo zavzeti proti onesnaženju reke Save iz usnarne K. Polak v Kranju, kakor se namerava zavzeti proti onesnaženju v Trbovljah in Vevčah. Prebivalci poleg reke Save spodaj Kranja smo navezani, da dobivamo pitno vodo za ljudi iz Save. Tovarnar K. Polak v Kranju ima tudi predpisano, če se ne motimo, da bi se morala nesnaga od strojenja kož spravljati v zato določene jarke, ne spuščati iste naravnost v Savo. Napravila se je že pred par leti tozadevna pritožba od strani prebivalcev poleg Save spodaj Kranja proti takemu onesnaženju na c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, a o rešitvi vloge še do danes ni duha, ne sluha. Umetnost bi bilo, da bi se slavn deželni odbor tudi tukaj pobrigal in gotovo bi se, če bi gospodje okoli zelene mize morali vživati v letenskem času grdo, smrdečo Savo, onesnaženo po odpadkih iz strojarne.

Na osem kilometrov daljave spodaj Kranja se lahko opazuje v letenskem času, kadar spusti nesnaga iz usnarne v reko Savo, po površini plavati skupaj držečo se belkasto, vlačljivo smrdečo tvarino, ki daje naši pitni vodi Savi prav prijetni vonj in izvrsten okus —?

Proti sokolskemu tepaku v Kranju. Gorenjska sokolska župa je dala njej vposlane sokolske lepake, označujoče velike dneve jubilejnega slavlja v Ljubljani, tudi v Kranju nalepiti. Tako je bil eden nalepljen na hiši g. Rebolja in eden z dovoljenjem posestnikov tudi na hiši trg. Kušlan. Kušlan je pa seveda klerikalec. Čez dan se pa naenkrat premisli (gotovo po vplivu iz farovža) in dá ta lepi lepak, res pravi umotvor, pred katerim so se gruče ljudi ustavljale in ga občudovale, s stene strgati. Tu se spozna tista grda klerikalna zavist, ki uniči vse, kar je narodnega. Ali bi ne bilo pametneje, da bi Kušlan ne pustil nalepliti plakati in ne bilo bi nobene škode? Mi si bomo to zapomnili!

Prostovoljno gasilno društvo v Litli priredi dne 5. julija t. l. veliko slavnost v proslavo 25letnice svojega obstoja. Pri tej priliki bodo tudi več gasilcev odklikovanih z jubilejno kolajno za petindvajsetletno zvesto delovanje na polju gasilstva. Odbor je imel v to svrhu že več sej in se intenzivno pripravila, da se bodo slavnost čimbolj mogoče sijajno izvršila. Pri slavnosti bodo sodelovali litjsko pevsko društvo »Lipa« ter rudniška godba iz Trbovelj. Litjske dame in gospodične pa bodo pri popoldanski veselici sodelovale v raznih paviljonih na veseljem prostoru. Program bude zelo zanimiv. Bratska društva se prosijo, naj bi na ta dan ne prirejale nikakih slavnosti ali veselice.

Razmerje cen na večjih živinskih sejmih na Kranjskem. Po uradnih poročilih je znašala meseca aprila povprečna cena za sto kilogramov žive teže na živinskih sejmih v naslednjih političnih okrajih: Postojna: za vole prve vrste (pitani voli) 81 K, za vole druge vrste 76 K, za suhe vole 74 K; Kočevje: za vole druge vrste 80 K, za suhe vole 65 K; Krško: za vole druge vrste 82 K, za suhe vole 79 K; Kranj: za pitane vole 87 K, za vole druge vrste 82 K, za suhe vole 78 K; Ljubljanska okolica: za pitane vole 93 K, za vole druge vrste 84 K, za suhe vole 78 K, za vprežne vole 77 K; Litija: za pitane vole 93 K, za vole druge vrste 82 K, za suhe vole 80 K, za vprežne vole 80 K; Logatec: za pitane vole 82 K, za vole druge vrste 76 K, za suhe vole 68 K, za vprežne vole 68 K; Radovljica: za pitane vole 83 K, za vole druge vrste 78 K, za suhe vole 73 K, za vprežne vole 73 K; Novo mesto: za pitane vole 91 K, za vole druge vrste 85 K, za suhe vole 77 K, za vprežne vole 77 K; Kamnik: za vole druge vrste 76 K, za suhe vole 70 K, za vprežne vole 70 K; Črnomelj: za vole druge vrste 77 K, za suhe vole 60 K.

*** Roparska tolpa vlomilcev iz Avstralije na potu v Evropo.** Aleksandrijske oblasti so obvestile londonsko, berlinsko in dunajsko policijo, da se je vkrcala na ladjo roparska tolpa vlomilcev iz Avstralije. Vlomilci pridejo v Evropo. V Aleksandriji so izvršili velik rop dragocenosti. Zlatarju Rosenfeldu so pokradli namreč za 100.000 funtov šterlingov draguljev.

Izlet po novi železnici.

Danes vozi otvoritveni vlak iz Novega mesta v Belo Krajino do Metlike in do hrvatske meje. Z vlakom se danes seveda pešajo samo visoke glave, nam ljudstvo je danes vožnja še zabranjena. Nikdo pa nam ne more braniti, da se vsaj v duhu tudi mi vsi peljemo s to železnico.

Na postaji Novo mesto stopimo v vlak. Nekaj trenutkov se peljemo po visokem nasipu tik nad temnozeleno Krko na levi se dviga strma stena, vrh nje pelle državna cesta v Novo mesto. Skozi kratko galerijo pridemo v predor pod državno cesto. Prišedši iz predora zavijemo v ostrem loku na dolg železni most, ki se dviga visoko preko Krke, odkoder se nam odpira krasen razgled na Novo mesto. Le prehitro smo čez most, že se peljemo preko deželne ceste, ki vodi iz Žužemberka in že smo na postajici Kandija. Od Kandije nas pelje vlak vedno nekoliko navzgor mimo Smihela. Velika poslopja poleg cerkve kažejo, kje so si šolske sestre de Notre Dame ustvarile prijetno bivališče. Za Smihelom se dvigajo zeleni griči v ozadju pa zapirajo horizont temni Gorjanci. Se enkrat se ozremo nazaj in vidimo Novo mesto iz druge perspektive, pa že vozimo preko

deželne ceste, ki vodi v Semič in Črnomelj.

Zavijemo v hosto, vozimo vedno navzgor, par minut je monoton, skoro dolgočasen svet. Vozimo preko večjih in manjših nasipov in presek in že smo v predoru pod Rupčevrhom. Ko se pripeljemo iz teme, se nam na levi strani odpre čisto nov pogled, pred nami se razprostira precej širok svet, posejan z griči in vasicami. Ta pokrajina je pravo Podgorje, in nje prebivalci so Podgorci, ki jih je Trdina tako rad opisoval. V ozadju se dviga samostojšč stožec, na njem se opazijo razvaline. To je Mehovski grad. Gospodje z mehovskega gradu so v srednjem veku strahovali naše Podgorce. V kamenitih ječah je marsikateri Podgorec konec storil. Ko pa so se Podgorci uprli, je bil to, kakor popisuje zgodovina in pripovedka, eden najbolj krvavih kmetskih uporov in so se Podgorci neusmiljeno maščevali. Danes je grad razvalina. Podgorci pa še žive, čeprav se jim slabo godi... Grad je razvalina, ali pod gradom je farovž in župnik je sedaj gospod v Podgorju...

Pa že smo na postaji Birčna vas. Komaj smo že utegnili se ozreti na desno stran, kjer stoji slikovita graščina Rupčevrh. S postaje se zopet vozimo zdaj po nasipih zdaj po presekih. Tako obidem Birčno vas, ki

jo pustimo na levo in drdramo preko polja zdaj po redki hosti, zdaj po senožehtih. Prehajamo v kraljestvo bajnih Gorjancev. Ptice, ki so sedaj nemoteno živele v teh mirnih krajih, se plašijo vsled drdranja vlakla. Na desni strani vidimo okroglo proti jugu precej strmo padajočo goro Ljuben. Vrh gore je cerkva, strmo južno pobočje pokrivajo vinogradi, vmes so posejane židanice. V ozadju proti zahodu zapirajo pogled Kočevski hribi z najvišjim vrhom Rogom.

Vozeč se skozi redke hoste in po košenicah zavijemo za vasjo Uršna Sela, ki jo opazimo pred seboj, na postajo Uršna Sela-Toplice. S postaje vozimo preko slabega polja zopet preko črnomaljske deželne ceste. Na desni imamo pred seboj vas Laze. Vas je po večini kočevska, že pričelom vasi vidimo novo belo poslopje. Na njej je napis v gotici Rosegger-Schule... Pa že smo zopet v zaseki in izginemo v predor. Ko se spet naredi dan, se vozimo v mičnem, od vseh strani zaprtim kotlu. Na levo se precej strmo dvigajo pobočja Gorjancev, na desno zapirajo kotel zeleni griči. V sredi kola pa stoji bela cerkva okoli nje v slikoviti gruči postavljene hišice. To je Rožni dol. Krasen kotiček! Med hišami opazimo skromno poslopje — Ciril Metodove šole... Že

smo na postaji Rožni dol-Pribojše. Še enkrat pogledamo na to mično vasico in že jo zavijemo po nasipih in presekih preko slabe hoste in košenic. Ta pokrajinska slika je sploh značilna za vso progo od Birčne vasi do predora skozi Gorjance.

Tako se vozimo kakih 10 minut, svet pred nami se čimdalje bolj zožuje, vozimo po globoki zaseki, svet se nad nami sklone in že smo v tunelu, ki prodira Gorjance. Precej dolg predor je, vozimo se po njem kake 4 minute in nestrpo čakamo, da bi se že storil dan. Sedaj smo iz predora in pred nami se odpira čisto nov svet. Za nov okus je to najlepši pogled cele nove proge. Globoko pod nami se razprostira Bela Krajina. Ni ravnina, svet je poln dolin in kotlov, pa z železniškega okna se vendar vidi kot ravnina. V ravnini se ne vidi skoro nič vasi, večinoma samo večji ali manjši gozdovi, vmes pa pašniki. Tik pod nami leži Semič, precejšnja vas z veliko, široko cerkvijo. Od Semiča proti progi pa so sami vinogradi, med njimi se blestijo židanice. Vozimo posredi vinogradov preko strmega pobočja. Vinogradi se raztezajo po pobočju tja okoli proti Črnomlju. Tuintam na jugu opazimo srebrn trak — mejno Kolpo. Ob strnem Kolpe pa se razprostirajo zeleni travniki in ravne njive. Tam pri onem, osamelem holmu blizu Kolbe

je Podzemelj, na nasprotni hrvatski strani je videti veliko vas Prayutin. Proti jugozapadu izginja Bela Krajina v meglo, tam zadaj leži Vinica. Zastoj se oziramo, da bi videli Metliko ali Črnomelj, nikjer jih ni opaziti. Na jugu prav na horizontu vidimo značilno goro. To je Klek, kamor hodijo čarovnice. Na vzhodu prehaja kotlina v posamične vedno višje griče, tuintam se vidi cerkva. Tam je Žumberak, svet, ki se o njem ne ve, ali je kranjski ali hrvatski. Za našim hrbtom pa se dvigajo Gorjanci. Lepa, široka panorama je to! Najlepši pogled pa je zjutraj, ko še megla leži po Beli Krajini, kakor bel pajčolan in le tuintam štrle iz megle posamezni griči, kakor otoki sredi velikega jezera.

Škoda, da se moramo ločiti od tega pogleda. Med tem smo se že peljali mimo postaje Semič, ki leži sredi vinogradov in vozimo po zapadnem pobočju strmo navzdol in se nam razgled vedno bolj zožuje. Zdrdramo preko visokega viadukta pri Otavcu in kmalu jo zavijemo v hosto. Svet je porasel z brezami, med brezami pa poganja visoki praprotn. To so steljniki, prav značilni za belokranjsko pokrajinsko sliko.

Zadnjič vozimo preko črnomaljske ceste in se ustavimo na postaji Črnomelj. V ozadju vidimo mesto

Danes zvečer ob 17.

! nogometna tekma !

Tehnika Brno-Ilirija

Na dirkališču pod Tivolijem.

Ljubljana.

— Zopet kontiscirani. Včeraj ob 10. uri zjutraj smo sprejeli sledečo edredbo: C. kr. držav. pravdnstvo v Ljubljani je ukrenilo zaplenbo št. 875. periodične tiskovine »Dan« z dne 24. V. 1914. Povod zaplenbe je članek »Nič kompromisov«. Dr. Skubl. — Tako! »Dan«, ki je izšel ob 1. uri zjutraj, je zaplenjen 9 ur na to. Samo, da je nova izdaja nemogoča in škoda večja. Le po nas! radi klica, s katerim protestiramo proti temu, da bi se nam našo mladino odtejavalo tako, kakor se je godilo na zadnjem »izletu na Adrijo«. Le po nas, ker protestiramo proti takšnemu falzificiranju, kakor se je vršilo. Kaiti falzificiranje je, če se naši slovenski mladini hoče pokazati Adrija kot nemška last. Iti na Adrijo, pa se ne predstaviti tamošnjim korporacijam avtohtonega hrvatskega prebivalstva, pač pa se pustiti pozdravljati z nemškimi govori flottenvereinar-skih odbornikov, to smatramo pri najmanjšem za nefaktost napram hrvatskemu prebivalstvu jadranske obali; ob enem pa to smatramo tudi za zločin, če se na takšen način uče-či se mladini na naučenem izletu vcepljajo goljufive predstave, ki so od resnice oddaljene kakor nebo od zemlje. To je storil flottenverein z vednostjo profesorjev — to smo kritizirali. Proti laži smo se postavili za resnico, zato trpimo pa zopet preganjanje. Toda od resnice se ne umakemo niti za korak! Za čisto domoljubje smo vedno vneti in s tem napravljamo največji korist državni ideji. Proti falzificiranju o »domoljubnem vzgajanju« bomo vedno, ker vemo, da je škoda vsled takšnega ravnanja nosila še vedno država. Prosim, kake domoljubi, kakšni državljani pa bodo mladeniči, ki ne vedo, kdo biva ob Adriji? Kakšni državljani bodo oni, ki imajo o posameznih krajih monarhijske popolnoma napačne pojme? Kakšni branilci domovine bodo takšni možje? Torej je naše očistevalno delo tudi državi koristno, s tega stališča naj bi bila vendar kritika dovoljena!

— Zupni zlet Ljubljana I. v Šmar-rije. Krasen božji dan je sijal včeraj nad Ljubljano in njeno okolico. Okoli 1. ure popoldne se je sešel Sokol pred Mestnim domom. Bilo je 110 Sokolov pešcev in 14 jezdecev. Sokolice so odšle že naprej, z vlakom se je odpravljalo mnogo občinstva v Šmarje. Veselo je korakala četa sokolska po dolinski cesti. Na Skoflji pri Ogorelcu je bil prvi pozdrav. Časilno društvo je sprejelo Sokola na nadaljnji poti. Na klancu pri Sv. Križu je Sokole pričakovalo članstvo dol. okrožja, iz Ribnice in Vel. Laš. ki se je bilo pripeljalo do Grosuplja in je prišlo ljubljanskim Sokolom naproti. Tu so Sokole pozdravila šmarska dekleta v narodnih nošah in so jih obdarila s šopki. V Šmar-riji je čakala Sokola velika množica ljudstva in gostov. Po kratkem od-moru je bila ob 5. uri telovadba na Škrjančevem vrtu. Proste vaje je iz-vajalo 50 članov, nato je nastopila posebna vrsta na drugo. Telovadbo je gledala velika množica domačega ljudstva, ki je ploskala lepim nasto-pom. Po telovadbi je br. dr. Pestot-nik izpregovoril o pomenu Sokol-stva, br. Lah pa je poudarjal važnost tega dne za šmarsko dolino in je po-yabil ljudstvo, da pride na sokolski zlet v Ljubljano. Ljudstvo je navdu-

Črnomelj, kamor se stekalo ceste od vseh strani.

Vozčič s postojke se peljemo zo-pet preko gozdov — stelnikov, se približamo včasih deželni cesti in se zopet od nje oddaljujemo. Monoton svet. Privozimo na prihodnjo po-stajo Gradac. Za postajo leži lepa vas Gradac ob Lahinji, sredi vasi se nahaja romantičen grad. Vse kaže, da ima Gradac bodočnost. Grad-čanje so podjetno ljudstvo, imajo iz-redno razvit smisel za obrt in roko-delstvo, nikjer v Beli Krajini ni to-liko rokodelcev in obrtnikov, kakor v Gradacu. Skoro na vsaki hiši visi deska z napisom. Največ so lončarji, pečarji in kovači. So pa Gradčanje tudi narodno zavedni ljudje in jim želimo najlepšo bodočnost!

S postaje Gradac vozimo v le-pem kamenitem mostu preko reke Krpe in potem kar povprek po paš-nikih in stelnikih. Ustavimo se na postajici Dobravice, naravn zavijemo naprej proti Krževski vasi, ter pride-mo prvič tik do Kolpe. Strmo steno

šeno ploskalo. Po telovadbi je bila veselica in šmarskih gostilnarih, ob 9. zvečer odhod z vlakom v Ljubljano. Ta zlet je krasno uspel.

— Ljubljanski Sokol je priredil včeraj izlet na Ig, ki je prav lepo uspel. Zvečer so prišli Sokoli na Skofljo, od koder so se odpravili v Ljubljano. Sinočni dolenski vlak je bil tako dolg in tako poln Sokolov, kakor že dolgo ne.

— Včerajšnja nogometna tekma ki se je vršila o priliki otvoritve igri-šča med češkimi tehnikami iz Brna in prvim moštvom naše Ilirije, je kon-čala po vsestranskem napetem, v mnogih momentih skrajno razburli-venem boju v korist gostov s 4 : 1, v polčasu 1 : 0. Moštvo gostov obsto-ja iz krepkih dečkov, ki razpolagajo s precejšnjo igralsko rutino, kakršne od »Slavije« sem v Ljubljani še ni-mo videli. Ker se danes zvečer ob četrta na 7. tekma ponovi, si prid-ržujemo podrobno poročilo glede vče-rajšnje in današnje tekme za jutri. Priporočamo pa vsem, ki imajo le kolikaj časa, da ne zamude te ugod-ne prilike.

— Ponovna nogometna tekma češka tehnika : Ilirija I. se vrši danes zvečer ob četrta na 7.

— Danes predavanje »Akade-mije v Mestnem domu ob 8. zvečer.

— Vojaški orkester bo igral pri otvoritvi vrta v torek 26. t. m. pri večerni predstavi ob pol 9. v kine-matografu Ideal. Predvajala se bode ljudska drama po sloviti dunajski nraynostni sliki Ludovika Anzen-gruberja »Četrta zapoved.« Poleg tega še krasna vojaška humoreska v civilu. — Danes zadnji dan veselo-igre »Svet brez moč.«

— Naglica gorškega deželnega odbora. Poroča se nam. Sluša telji c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani so napravili pretekli dve leti prošnje za podpore tudi na gorški deželni odbor, pa do danes še niso dobili nikakega obvestila, niti ni deželni odbor teh prošnji vrnil. Gospodje pri polnih skledah pač lahko čakajo, a druga je za učence, ki so večinoma od podpor odvisni; za danes pribijemo le to, da so nekateri sluša telji z Gorškega morali opustiti nadaljni pouk vsled pomanjkanja sredstev, tem bodo sledili drugi, in tako lepo napreduje domača obrtnja — rakovo pot. Vse je veselejše kot take članke čitati, pa prosimo naše čitatelje za potrpljenje; to naj bo za zgled naših razmer. Slavnih deželnih odbor gor-ški pa prosimo, naj posilicem vsaj priloge vrne, če so vse objubilne podpore že splavale po Soči v Fur-lanijo.

— Pristen klerikalec je sluga de-želnega odbora Jože Miklavčič. Svoj čas je bil pri orožnikih, a je intrigrin na vse kraje, da so ga bili siiti in da je moral zapustiti službo. To intri-gantstvo goji tudi zdaj in je menda glavni cilj in namen vsega njegovega življenja. V hiši, kjer stanuje — to je na Dolenski cesti v Mohorčevji hiši — pravi, da bo spravil vse na-predne stranke ven in jih nadomestil s samimi klerikalnimi. Pravijo, da s svojim jezikom ne bo prejel miroval, da jo bo nekega dne prav pošteno izkupil, kakor jo je že, ko se je tožar-il in prav imenitno pogorel. Dobri gospod Mohorč pa poslušaj tega člo-veka in ga smatra za vzor prijazno-sti, a ne ve, da ga je sama hinav-ščina, zaradi katere je moral iz prejš-njega stanovanja.

— Napredno politično in gospo-darsko društvo za šentpeterski in kolodvorski okraj priredi v nedeljo, 28. junija vrtno veselico v prid pre-potrebne društvene knjižnice. Lokal in spored veselice se objavi ta pro-časno. Narodna društva se napro-šajo, da se ozirajo na to prireditve.

— »Obrtni Vestnik«. Četrta šte-vilka tega prepotrebne strokov-nega glasila je ravnokar izšla. Vse-bino ima sledečo: 1. V Ljutomer! 2. Novi finančni načrt. 3. Obrtno šol-stvo. — Vzdrževanje obrtnih nado-ljevalnih šol. 4. Obrtno zadrugištvo. — Kako naj obrtne zadruge ustanav-

nad Kolpo so razstrelili, da so napra-vili prostor za progo, strmo pod ste-no pa šumi Kolpa. Ko prevozimo ste-no, zavijemo zopet proti severovzho-dno preko polja, se peljemo pod dr-žavno cesto Metlika—deželna meja in zavozimo na postajo Metlika.

Mesta Metlike ni videti nikjer. Mesto stoji 10 minut za postajo, ob-dano z nizkimi holmi, ki jo zakrivajo od vseh strani. Prava naravna trdn-java ta Metlika. Še par trenutkov in smo na postajici Rozalnica. Na de-sni strani vidimo Tri Fare, slovečo božjo pot Belokranjcev in bližnjih Hrvatov. Tri cerkve stoji druga po-leg druge. Proti severu opazimo več vasi, med njimi veliko Radovico. Za Radovico pa se dvigajo Žumberska brda. Vlak se pomakne s postajice Rozalnica in že smo na železnem mo-stu, ki veže kranjski in hrvaški breg preko Kolpe in v par minutah smo na prvi hrvaški postaji Bubljarci. In to je konec naše vožnje po belo-kranjski progi

(Jajo) podporne zaklade? — Kaze-ske ovadbe zadržali zaradi neopravi-čenega izvrševanja obrti. 5. Odločbe obrtnih sodišč. 6. Vprašalnica. 7. Razno. Tudi v tej številki je podanih mnogo splošno važnih nasvetov in navodil. Zlasti »Vprašalnica« in »Od-ločbe obrtnih sodišč« sta rubriki, iz katerih se izve marsikaj važnega. Zato moramo vsem našim obrtnikom priporočati v njih lastnem interesu, da z zanimanjem zasledujejo vsebino svojega strokovnega glasila.

— S. Gregorčičeva javna ljudska knjižnica, Wolfova ulica 10. I. G. dr. Demšar, zdravnik v Ljubljani je po-daril vrsto znanstvenih knjig, za kar se mu knjižnično vodstvo najtopleje zahvaljuje. — Knjižnica je odprta za občinstvo vsaki dan od 4. do 8. po-poldne, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. predpoldne.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala njena podružnica v Stare-n trgu pri Ložu 20 K, katere je podarila tvrdka Krisper v Ljubljani po svojem potniku pri g. Benčinu v Starem tr-gu namesto »venca na grob um. g. A. Seftin. Posojilnica v Brežicah je po-slala 4 K, delež g. R. Dolinška, c. kr. davkarja v Gradcu, ki ga je odstopil družbi. Na mesto venca na grob pok. g. Antonu Dermoti je poslal po g. dr. Lončarju g. dr. Jak. Magiera, c. kr. gimn. prof. v Krakovu 10 K. Iz neke kazenske razprave je poslal g. Gojmir Demšar, notar v Ložu 20 K. G. Ant. Godec, učitelj v Limbušu je nakazal 10 K v spomin petstoletnice ustoličenja koroških vojvod. Dne 1. novembra 1913 je umrl g. Anton Kompara iz Lahovca in zapustil dru-žbi sv. Cirila in Metoda 100 K. Drago Očepek, učenec IV. razreda na Dolu je poslal 5 K 8 vin., katere je nabral s svojo součenko Marico Pintar ob izletu dolskih učencev v Ljubljano 18. t. m. — Družba sv. Cirila in Me-toda je prejela ob blagajnika m. C. M. podružnice v Trbovljah gosp. Fr. Oseta iz nabiralnikov za mesec maj 77 K 3 vin. Prvenstvo je dobil nabi-ralnik vrlega predsednika g. Forte. Pri njem se zbira biljardisti in zbi-raj »zrna do zrna«. Specialist in podpredsednik je zelo požrtvovalen. Pridni so gosp. Grbenčeva, Volker, Pintar, Očepek in Goropevšek. Po-hvalno moramo omeniti narodno go-stilno Počivavšek. Cirilmetodariji ši-rom naše lepe slovenske domovine posnemajte navedene Trboveljčane. Prosim tudi ostale Trbovce, ki ima-jo nabiralnike v posnemanje.

— Bachmaierjev Grand Elektro Bioskop nam prinaša za binkošne praznike senzacijo »Saturnin Faran-dol« čudezni dogodki, katere bode gotovo zanimala in zabavala odrasle kakor tudi mladino. Posnetki nam prinašajo med drugim: boj med go-rečimi zrakoplovi, ekspedicija po-tapljačev, prizore iz Egipta, Kine, na otoku opic, in med afrikanskimi zve-ri. Film je posnetek enakoimen-skega svetovitega romana Jules Verna. Predvajanje bode trajalo 2 uri.

Razne zanimivosti.

* Konec alkoholika. Dne 17. t. m. popoldne je 23letni sin železniškega uradnika Posteka z Berlina ustrelil svojega 48letnega očeta. Naj-brž gre v tem slučaju za silobran, ker je Postek, strasten alkoholik, pretepal in na nečloveški način mu-čil svojo ženo in svoja dva otroka.

* Troje otrok je utopila. V Go-savi (kanton Sv. Göl) v Švici je neka mlajša gospa utopila svoje tri otroke v starosti od dveh do petih let. Žena je izvršila to grozno dejanje v du-ševni zmedenosti.

* Velikanski proces proti moril-cu kneza Lubcekega. Dne 18. t. m. se je začel v Varšavi pred tamoš-njim okrožnim sodiščem proti bar-onu Bispingu, ki je umoril kneza Lu-bekega proces. Povabljenih je dve-sto prič. Ko so barona Bispinga pri-peljali v porotno dvorano, ga je ho-tela množica linčati. Vojaštvo je z nasajenimi bajoneti razklopilo ljudi. Vkljub temu se je zbrala pred sodni-skim poslopjem velika truma razjar-jenih mož. Proces bo trajal več ted-nov.

* Rob Vezuva se bo podrl. Po nekem neapoljskem poročilu se bo podrl velik del severnega žrela og-njenika Vezuva. Orožništvo je za-radi tega zaprlo dostop k žrelu.

Na otoku zločincev.

Daleč, na obrežju Guayane, le-žijo otoki, kamor pošilja Francija velik del svojih zločincev. Otoki imajo lepo ime »otoki zdravja«, toda onim, ki tvorijo na njih prebivalstvo, so ti otoki pekel. Nepopisno je hre-penje, ki jih vleče na celino; in če pride parnik in odpelje del ujetnikov v delavnice v Romon in Maroni. ga spremljajo oni, ki so še ostali na

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

otoku, z dolgim pogledom, polnim obupa in hrepenenja, zakaj tam, tam daleč je svoboda! Ampak to je vsaj sladka sprememba za ujetnike. Res-nica pa je ta, da večina onih, ki po-skušajo ubežati, žalostno konča svo-je življenje v neskončnih pragozdih Quayane.

Pelgrin d' Itz priobčuje v nekem francoskem časopisu celo vrsto za-nimivih slik iz življenja ujetnikov. Pod njegovo celico sedi štabni zdravnik in ukaže, naj gredo nesre-čni kaznjenci mimo njega. Do pasu nagi in z iztegnjenimi rokami se mo-ra moč za možem predstaviti — z iztegnjenimi rokami, da se lahko pre-priča, da nima nobeden izmed kaz-njencev pri sebi kakega morilnega orožja. Zakaj tamošnja klima je taka, da si morajo ljudje iz obupa končati življenje. Ali občutijo pod vplivom take kazni kes nad storjenimi zlo-čini? Ne, zdravnik pozna svoje lju-di. On ve, da niso le telesno slabotni, ampak tudi duševno. Duš ujetnikov se pogreza čimdalje bolj v topost. Kaznjenci so iz vseh vrst človeške družbe, iz najvišjih slojev pa do naj-nizjih. V kratkem času pa jih privede ujetništvo na otoku tako daleč, da se popolnoma nič ne razlikujejo. Kmetiški človek ne napravi na ob-iskovalca nič drugačnega vtisa, ka-kor profesor in ravno inteligentni ljudje prenašajo svojo usodo z več-jim trpljenjem in mukami nego na-vadni neizobraženci. Poskusi samo-morov so pri teh ujetnikih na dnev-nem redu.

Kdor ne postavi svojemu življe-nju nikakega cilja, tega se polasti prejalislej blaznost. Obisk pri teh blaznežih na otoku spada med naj-bolj ganljive, kar si jih more človek misliti. Ubogi ljudje hodijo roko v roki počasi po veliki, mrzli dvorani. Njih obrazi so ali temni, zamišljeni, ali pa nenavadno veseli. Nekateri iz-med njih nosijo velike pole papirja s seboj in ta papir ponujajo vsakemu obiskovalcu, naj si ga ogleda. Naj-večji reveži si predstavljajo, da so veliki pesniki. Celo strežaji so tu blazni, zakaj kaznjenci morajo opravl-jati tu vsak svoje opravilo. Blazneži — morilci opravljajo tu posle me-sarja itd.

Važna oseba na otoku je rabelj. On se ima izmed vseh nesrečnežev še najbolje. Za vsako obglavljenje dobi sto frankov in en liter vina. Ker pa je številno onih, ki so obsojeni na smrt, na tem otoku zelo veliko — na 170 kaznjencev jih pride 37, ki so ob-sojeni na smrt — so rabeljevi dohodki precej veliki.

Nekaj presunljivega je pokop na Ile Royale. Mala cerkva se napolni s kaznjenci, za harmonijo sede eden izmed obsojencev. Duhovnik blago-slovi rakev, ki jo dvignejo nato štirje kaznjenci na svoje rame in jo nesejo na breg. Tam položijo krsto v čoln, zakaj kaznjenci Cayenskih otokih najdejo svoj poslednji odpočitek v morju. Komaj pa se zasliši glas zvončka na otoku, se že pojavijo na obzoru posebne vrste valovi, ki se silno hitro bližajo: morski vol-kovi ...

Zanimivo o spanju.

Ali se človek lahko prebudi, kadar sam hoče, ob gotovi uri? To vprašanje je za vsakega izmed nas, ki hoče zjutraj vstati ob nenavadni uri, zelo važno. Mnogi trdijo z vso gotovostjo, da se prebudi ob dolo-čenem času, kadar hočejo, če se pred spanjem trdno odločijo za to ali ono uro. Pisatelj Henry de Varigny, ki se reča s tem vprašanjem v »Journal des Débats«, trdi, da se tudi znanost peča s tem problemom. Jedro vpra-šanja je to-le: Ali more človeška du-ša strogo podati določen čas in dru-gič, ali more porabiti to znanje tudi v nezavednem stanju in ga spoliti z delovanjem volje? Ženovski zoolog Emile Jung je opazoval, do kake mere more človek določiti časovno dobo. Po njegovem mnenju se lahko nekateri ljudje prebujajo natančno ob času, ki so ga trdno določili, predno so šli spat, drugi se zmotijo za nekaj minut prej ali pozneje in tret-ji je skupina ljudi, ki se ne morejo prebuditi ob določenem uri. Tako so tudi ljudje, ki povedo do dnevi skoro natančno koliko je ura, dočim ne mo-rejo drugi niti od daleč uganiti pra-vega časa. — Baschide se je tudi pečal s tem vprašanjem in pravi, da se nekateri ljudje prav lahko prebu-di ob uri, ki so jo določili pred spa-

Ali ste že bili v čevljarnici Antona Javernika, Trst, ulica Farnetto 33?? Sprejemajo se tudi popravila.

njem. Dalje pravi, da se ti ljudje pre-budijo vedno malo prej, kakor so se namenili, kar je odvisno od življen-skih navad, od časa spanja in od sta-rosti. — Zelo zanimivo je tudi tako-imenovano »bdeče spanje«, ki ga je opazoval Baschide: Kdor hoče prej vstati, spi drugače kakor po navadi; bitje srca je pri tem spanju hitreje, kar se opazi posebno pred prebue-njem. Prebujenje iz »bdečega spa-nja« se vrši različno. Ta se prebudi razburjen, drugi čisto mirno, ne da bi čutil potrebo nadaljnjega spanja, drugi padejo pred prebujenjem v ne-kak polsen, v katerem premišljujejo, ali bi vstali ali spali naprej. — Ne-kateri raziskovalci so delali o poljub-nem prebujenju sami na sebi posku-se. Francoski učenjak E. Gley se zmoti, če se hoče ob določenem času prebuditi, za pol ali za celo uro. An-glež A. Gardon se je prebudil dve ali tri ure prej, kakor se je namenil; nato je zopet zaspal določeno uro. Ker ga je to jezilo, si je izmislil »trike«, da bi samega sebe osleparil: Če je šel spat ob enajstih in če se je hotel ob petih zjutraj prebuditi, si je vedno zatrdil, da bo spal ne šest ur, am-pak šestkrat šestdeset minut — in poskus se mu je posrečil. V teku enega meseca in pol je napravil štiri-deset takih poskusov in se je prebu-dil: sedemkrat strogo ob določenem času, 28krat malo prej in devetkrat malo pozneje. Razlika je znašala na-vadno šest in pol minute. Zakaj je organizem Glardon bolj ubogal mi-nute nego ure, se ne more pojasniti. — Drugače pa se lahko trdi, da je veliko ljudi, posebno starejših — ki se lahko prebujajo ob določene-m času brez ure budilke.

Trst.

MLADINA!

Jutri, v torek zvečer ob pol 9. uri se vrši v prostorih NDO, sesta-nek nar. soc. mladine. Poleg drugih važnih točk je na dnevnem redu tudi I. zlet N. S. M. O. v Sv. Križ, ki se vrši na binkoštno nedeljo. Vse člane se opozarja, da se tega sestanka za-nesljivo udeležijo. Nečlanjeni mlade-niči se lahko vpišejo v organizacijo v torek zvečer, člani pa dobe potrdi-lo dosedaj vplačane udnine. Bratje, na svidenje v torek!

Dobernič je s svojim svetom glede politične taktike države na-pram Italijanom dosegel pri naših na-padenih sosedih priznanje. Prihodnje dni izpregovorimo tudi o tem neko-liko obširneje.

Poskus samomora. 18letna lika-rica F. Tiani se je hotela v petek zvečer umoriti. V ta namen je nasula v primerno posodo oglja in ga zaž-gala. Skozi slabo zaprte vhode in ok-na pa je uhajal dim, ki je opozoril domačine na poskušeno samomor. Ta-koj so poklicali zdravnika, ki je mor-al nesrečno Franciško prebuditi iz nezvesti potom umetnega dihanja. Tiani jevo so prepeljali v bolnišnico.

V tržaške zapore je pripeljal par-nik »Palacky« S. Cuppa, D. Fonico in M. Mihasto, ki so osumljeni tatvi-ne na Lloydovih parobrodih. Prva dva sta dejanje že priznala. Mihasto pa trdovratno taji.

Voz sena je zgorel v petek zve-čer na neki cesti blizu Opčine. Vzrok izbruha ognja je neznan. Zgorelo je 25 centov sena. Škodo cenijo na 500 kron.

Kokoši so pokradli neznan dol-goprstneži Mariji Kodolji. Žena jih je lepo pitala za binkošne praznike, tatovi so jih ji pa odnesli. Kodolja je tatvino naznanila policiji.

Igla v očesu. Elda Kancian se je v petek popoldan ranila z iglo v levo oko. Domači so dekleta prepeljali na zdravniško postajo, ki je neprevidni šivilji podelila prvo pomoč.

Voz je podrl 27letnega A. Dero-sa v neki ulici starega mesta. Deroso so obvezali na »Igei«.

Batine. Marija Sorc se je v pe-tek zatekla na zdravniško postajo zaradi batin, katere je dobila po za-slugi svojega dolgega jezika.

Kača je pičila 18letnega J. Mi-holiča. Ranjenca so na zdravniški po-staji obvezali.

Padec. Težak A. Casella je pa-del v soboto zjutraj pri svojem delu na tla in se pri tem poškodoval. Po-magala mu je zdravniška postaja.

Saturnin Farandola

čudoviti doživljaji.

Znamenit, jako zabaven, mističen, film po enakem romanu Jules Vernea.

Predstave vsak dan ob 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}; ob nedeljah in praznikih ob 2^{1/2}, 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}.

Kinematografski večeri burkežev, največja veselost 2 uri predvajanja

petek 29., sobota 30., bink. nedelja 31., binkoštni ponedeljek 1. junija.

Bioskop Bachmaier

Cene prostorov: 1 K 30 vin.; 1 K; 80 vin.; 40 vin.

Najnovejša telefonska poročila.

CESAR JE OZDRAVEL.

Dunaj, 24. maja. Cesar je skoraj popolnoma ozdravel in lahko že dela daljše izprehode. Od sedaj se o zdravju ne bodo izdajala posebna poročila.

DR. PACAK UMRL.

Praga, 24. maja. Danes je umrl bivši češki minister krajan dr. Pacak.

VELIKI VIHARJI.

Hamburg, 24. maja. Tu je večeraj divjal veliki vihar. Raztrganih je mnogo streh. Letališče je popolnoma pokvarjeno in tudi nekaj aeroplanov je poškodovanih. Podrla se je tudi neka nova stavba, pri tem je bilo 5 delavcev težko ranjenih.

ALBANIJA PRED KONCEM.

Vstaji pred Dračem. — Knez Wied je zbežal na italijansko ladjo. — Knez je podpisal vse, kar so vstaji zahtevali.

AVSTRIJSKO ZUNANJE MINISTRSTVO ZADRŽUJE POROČILA IZ ALBANIJE.

Dunaj, 24. maja. Poročila o položaju v Draču so zelo redka. Avstro-ogrsko zunanje ministrstvo je v soboto zadržalo vse vesti, ki so poročale o begu kneza Viljema. Kljub temu, da je Agenzia Stefani izdala prva poročila, da je knez Viljem iz strahu pred vstajo zbežal na italijansko vojno ladjo »Misurata« že ob 5. zvečer, so bile te vesti na Dunaju dostavljene še le ob 1. uri ponoči.

URADNO POROČILO O NEPRICAKOVANIH DOGODKIH.

Dunaj, 24. maja. O dogodkih, ki nad vse jasno slikajo obljubljeni deželo avstrijskih državljanov je bilo izdano uradno poročilo, v katerem se bistveno naveda sledeče: Ekspedicija, ki je bila poslana proti Tirani proti vstašem, je bila preslaba in je podlegla. Ko je dospelo prvo poročilo o porazu ter došla vest, da stoje vstaji pri ure pred Dračem, se je knez Viljem na priporočilo odločil, podati se s svojo družino na italijansko vojno ladjo. Člani mednarodne komisije in člani diplomatskega zbora so šli vstašem nasproti, da jih povprašajo po njihovih željah. Vstaji so zahtevali, da jim knez da pismeno potrdilo proste in varne poti za njihovo deputacijo, ki bo predložila knezu vstaške zahteve; dalje so zahtevali, da se takoj spusti na prosto vsi zajeti vstaji. Knez je takoj podpisal, kar so vstaji želeli. (Aha!) Ko je nastal zopet varen položaj, se je cela družina podala na suho.

ITALIJANSKO POROČILO.

Rim, 24. maja. Približno takšno je poročilo italijanskega poslanika italijanskemu zunanjemu ministru. K begu na italijansko vojno ladjo je knezu svetoval italijanski poslanik. Pred vstaji so na vse kriplje bežali katoliški Malisori pod duhovniki, še predno so vstaše videli. Slišali so le pok pušk. Italijanski poslanik je tudi predlagal, da se odpokličijo na ladje tudi oddelki izkrcanih mornarjev in katoliški Malisori, da se preprečijo spopadi z bližajočimi se vstaji.

MOČ VSTAŠEV

Rim, 24. maja. »Agenzia Stefani« poroča, da je pred mestom 2000 ustašev. Več tisoč jih je na poti.

Sprejme se

trgovski pomočnik

ki ima veselje do potovanja v železninski in špecerijski stroki in je slovenskega in nemškega jezika zmožen. Ponudbe pod »Dobra plača« je poslati na upravništvo Učiteljske tiskarne.

Kneza Auersperga radioaktivno kopališče Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelc 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevralgija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnanstvo.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 15. maja do 22. maja.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.60	1.80
1 kg govej. mesa II. vrste	1.40	1.60
1 kg govej. mesa III. vrste	1.20	1.40
1 telečjega mesa	1.80	2.00
1 prašičj. mesa (svež.)	1.60	2.40
1 prašičj. mesa (prek.)	1.90	2.20
1 koštrunovega mesa	1.40	1.50
1 masla	2.60	—
1 masla surovega	2.60	—
1 masti prašičje	1.80	2.00
1 slanice špeha (svež.)	1.52	1.80
1 slanice prekajane	1.90	2.00
1 sala	1.76	1.94
1 čajnega masla	3.60	—
1 margariskega masla	2.00	—
1 jajce	—	0.06
1 liter mleka	—	0.20
1 posnetega	—	0.08
1 sušene sladke kisle	—	1.00
1 kg medu	1.40	—
1 piščanec	1.30	—
1 golob	—	0.40
1 raca	2.00	—
1 gos	5.50	—
1 puran	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	43.60	—
100 kg pšenične moke št. 1	43.20	—
100 kg pšenične moke št. 2	42.60	—
100 kg pšenične moke št. 3	41.80	—
100 kg pšenične moke št. 4	40.20	—
100 kg pšenične moke št. 5	39.00	—
100 kg pšenične moke št. 6	37.00	—
100 kg pšenične moke št. 7	32.00	—
100 kg pšenične moke št. 8	14.80	—
100 kg koruzne moke	24.20	—
100 kg ajd. moke I. vrste	56.00	—
100 kg ajd. moke II. vrste	54.00	—
100 kg ržene moke	—	—
100 kg rži	—	34.00
100 kg graha	—	30.00
100 kg leče	—	32.00
100 kg kaše	—	28.00
100 kg ričeta	—	20.00
100 kg pšenice	25.00	26.00
100 kg rži	19.00	20.00
100 kg ječmena	17.00	18.00
100 kg ovsa	18.00	19.00
100 kg ajde	25.00	26.00
100 kg prosa belega	22.00	23.00
100 kg prosa navadnega	18.00	20.00
100 kg koruze	16.50	17.00
100 kg krompirja	5.00	—
100 kg činkantina	20.00	21.00
100 kg sena	7.00	8.00
100 kg slame	6.00	7.00
100 kg stelje	3.00	—
100 kg detelje	—	—
Cena trdemu lesu za m ³	11.00	12.00
Cena mehkeemu lesu za m ³	7.00	8.00
Prašiči na klavnici	1.10	1.30

trgovina z mešanim blagom

v Ljubljani, Potrebni kapital 600 do 700 K. Jako pripravno za žensko. Polzve se Trnovska ulica št. 25.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 (zraven pošte)

priporoča nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah.

Točna in solidna postrežba!

Brzjavi na VIKTOR BAJT, Ljubljana.

Lahek koleselj

dobro ohranjen se kupl. Ponudbe na »Anončno ekspedicijo«, Josip Hočevar v Ljubljani.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Atriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Erku (Veglia), Istra.

Izvrstna uhinja, nič zdravilišče takse. Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Podjetje

zvezdnih tkanin HERMES

v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5 I. nadst. opje

prodaja vsako sredo in soboto

ostanke

raznega oblačilnega blaga za polovične cene. Ostanke pošiljamo v kraje, kjer nimamo z trgovci zveze tudi po pošti!

Zahtevajte cenik!

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.

(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zadržanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozništev: »Dalmatije« delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovalne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripicovich & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelček »Jadranske banke«.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

GVIDON ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg št. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse druge modne predmete.

Franc Klemenc,

trgovec in posestnik,

Anica Klemenc roj. Medič, poročena.

Ljubljana, dne 25. maja 1914.

Brez posebnega obvestila.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1, nasproti »Kazine«.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1.99
1 komad namizni pri z damstvi	1.96
1 komad namizni pri z damstvi (bel)	1.96
3 komadi brisače, izvrstne	1.96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1.96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1.96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratkih) nogavic	1.96
12 komadov ženskih in moških žepnih robcev	1.96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1.96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1.96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1.96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1.96
1 komad ženska srajca iz šifona	1.99
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1.96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1.96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1.96
1 komad predpasnik iz kloti, olupšan v vsakršnih fazonah	1.96
1 komad povojna blazinicca s trakovi in vezeninami	1.96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1.96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1.96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1.70
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1.96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2.90
1 komad šal	2.50
1 komad bluza za izhod	1.96
12 komadov brisalk za prah	1.96
2 komada dekliška predpasnika iz kretona	1.96
1 komad posteljna preproga	1.96

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Za binkoštno praznike.

Velika prodaja oblek za gospode, dečke, dame in deklice. Primerna birmanska darila po globoko znižanih cenah priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

Telefon 132.